

Asia: VN/29084/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta luonnonsuojelulain muuttamiseksi - ennallistamissuunnitelma ja luonnonarvomarkkinoiden edistäminen

Lieventämishierarkiavelvoite ja luontoteko

Valitkaa alla olevista näkemyksenne mukainen vaihtoehto ja esittäkää sille perustelut lausunrossanne.

Vaihtoehto 2: Lieventämishierarkian noudattamisvelvollisuutta ei pidä kirjata luontotekojen osalta lainsäädäntöön.

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

LAUSUNTO LUONNOKSESTA LUONNONSUOJELULAIN MUUTTAMISEKSI -
ENNALLISTAMISSUUNNITELMA JA LUONNONARVOMARKKINOIDEN EDISTÄMINEN

Suomen Metsästäjäliitto lausuu esityksen kohteena olevasta lakimuutosluonnoksesta seuraavaa:

13 a § – Kansallinen ennallistamissuunnitelma

Metsästäjäliitto katsoo, että ympäristöministeriön rooli ennallistamissuunnitelmassa on luontevimmin kokonaisuuden kokoaminen, ei yksittäisten toimialasisältöjen valmistelu. Koska kukin ministeriö vastaa oman sektorinsa toimenpiteistä, Metsästäjäliitto pitää tärkeänä, että tulkinnat, kunnianhimon taso ja toimeenpanolinjaukset ovat yhtenäisiä koko hallinnonalalla.

Metsästäjäliitto tukee valtioneuvoston roolia suunnitelman hyväksyjänä, mutta korostaa, että myös eduskunnan asema on keskeinen, koska ennallistamissuunnitelman aikajänne ylittää vaalikaudet ja sillä on suora kytkentä budjettivaltaan.

52 § – Valtion muiden luonnonsuojelualueiden rauhoitussäännökset

Metsästäjäliitto korostaa, että metsästystä ei tule perusteettomasti rajoittaa valtion muilla luonnonsuojelualueilla. Metsästäjäliiton näkemyksen mukaan nykyinen sääntelyasetelma on erityisen ongelmallinen, koska valtion muilla luonnonsuojelualueilla metsästys on sallittua vain silloin, kun se erikseen määrätään perustamisasetuksessa. Tämä tarkoittaa, että metsästyksen lähtökohta on käännetty päinvastaiseksi kuin olisi tarkoituksenmukaista: metsästys ei ole oletusarvoisesti sallittua, vaan siitä täytyy erikseen säätää. Metsästäjäliiton mielestä tämä ei ole tyydyttävä ratkaisu. Metsästäjäliiton näkemyksen mukaan metsästyksen tulisi olla lähtökohtaisesti sallittua myös muilla kuin metsästyslain 8 §:n alueilla. Tämä tarve tulee selkeästi esille myös nykyisen hallitusohjelman kautta, sillä Orpon hallitusohjelma sisältää kirjauksen, joka koskee luonnonsuojelualueilla metsästystä: "Luonnonsuojelualueilla metsästystä haittaavat rajoitukset poistetaan, ellei niille ole luonnonsuojelullisia perusteita." Metsästäjäliitto edellyttääkin, että kyseinen kirjauksen tavoite myös toteutuu säädösvalmistelussa.

Hirvieläinkantojen hallinta on välttämätöntä liikenneturvallisuuden ja maatalouden ja metsätalouden kannalta. Metsästäjäliitto muistuttaa, että metsästys edistää myös ekosysteemien dynamiikan hallintaa, hillitsee vieraslajien ja suurpetojen aiheuttamia haittoja sekä vahinkoja ja tukee ilmastonmuutokseen sopeutumista esimerkiksi varmistamalla lehtipuuston uudistumista.

Nykyinen lainsäädännöllinen asetelma ei Metsästäjäliiton mielestä huomioi riittävästi metsästyksen merkitystä sekä luonnonhoidon työkaluna että paikallisten yhteisöjen elinolojen turvaajana, minkä vuoksi sääntelyä tulee tarkistaa.

Metsästäjäliiton näkemyksen mukaan lähialueiden maanomistajien kuuleminen tulee myös varmistaa nykyistä paremmin ja järjestelmällisemmin tehtäessä valtion muilla luonnonsuojelualueilla tapahtuvaa metsästystä koskevia ratkaisuja.

68 § – Luvun soveltamisalaan kuuluvat eliölajit

Metsästäjäliitto puoltaa vahvasti suden siirtämistä pois tiukan suojelun piiristä ja pitää erittäin tarpeellisena, että luonnonsuojelulakia päivitetään vastaamaan suden keventynyttä suojelustatusta. Vuonna 2025 hyväksytty luontodirektiivin muutos ((EU) 2025/1237) poisti suden tiukan suojelun piiristä liitteestä IV, ja susi kuuluu nyt liitteeseen V. Tämän johdosta myöskään kansallisessa lain soveltamisessa suden käsittely tiukasti suojeltuna lajina ei ole enää Metsästäjäliiton näkemyksen mukaan oikeudellisesti perusteltua.

Liitto pitää myös tärkeänä, että sama arviointi tehdään myös karhun ja ilveksen osalta. Kyseisten lajien merkittävän runsastumisen ja elinvoimaisuuden takia ne tulisi siirtää luontodirektiivin liitteeseen V nykyisestä liitteestä IV.

Asetuksen liite 7 – Suden poistaminen tiukan suojelun lajilistasta

Metsästäjäliitto kannattaa asetuksen muuttamista. Tämä muutos on välttämätön, jotta kansallinen lainsäädäntö vastaa EU-oikeuden tosiasiallista sisältöä.

Liitto haluaa nostaa erityisesti esiin, että esityksen tausta-aineistossa tulee käyttää ajantasaisimpia susikantatietoja: Luonnonvarakeskuksen 9/2025 kanta-arvion mukaan maaliskuussa 2025 Suomessa oli noin 430 sutta, mikä on 46 % enemmän kuin vuotta aiemmin. Liiton näkemyksen mukaan tämä tulee tuoda esiin, samoin kuin vuoden 2025 luontodirektiiviraportoinnin toteamus suden suotuisasta suojelutasosta: Raporttiin kirjattiin, että susi on Suomessa suotuisalla suojelutasolla boreaalaisella vyöhykkeellä.

Asetuksen liite 7 on luonteeltaan informatiivinen, mutta sen ajantasaisuus on tärkeää lainsäädännön selkeyden, viranomaisohjauksen ja käytännön kannanhoidon näkökulmasta. Liitevaihdos vahvistaa oikeudellisen perustan suden kannanhoidollisen metsästyksen mahdollistamiselle myös tulevaisuudessa.

Lisäksi Metsästäjäliitto haluaa tuoda esille suurpetoihin liittyen, että Suomen tulee tavoitella karhun ja ilveksen tiukasta suojelusta pois siirtymistä niin, että lajit siirretään luontodirektiivin liitteestä IV liitteeseen V. Lajit ovat meillä elinvoimaisia ja runsastuneita eikä tiukalle suojelulle ole enää biologista tai yhteiskunnallista perustetta.

Luonnonarvomarkkinat

Metsästäjäliitto näkee luonnonarvomarkkinat tärkeänä välineenä yksityisen rahoituksen ohjaamisessa luonnon monimuotoisuuden tukemiseen. Sääntelyn tulee olla yksinkertaista, toimivaa ja maanomistajalle kannustavaa. Liitto korostaa tarvetta säilyttää markkinoiden aito kilpailullisuus ja välttää raskaita hallinnollisia rakenteita.

Metsästäjäliiton mukaan viranomaiskontrollin laajentaminen luontotekoihin on perusteltua vain, jos se ei nosta kynnystä markkinoille osallistumiseen tai lisää tarpeetonta byrokratiaa. Luontoteko on eri asia kuin ekologinen kompensatio, eikä siihen tule liittää lieventämishierarkian velvoitteita.

Rekisteröinti, oikeudenhaltijuus ja vaihdanta

Metsästäjäliitto esittää, että termit omistusoikeus, hallintaoikeus ja oikeudenhaltija on täsmennettävä. Luonnonarvojen vaihdanta voi olla useampivaiheista, ja rekisterin tulee tukea jälkimarkkinoiden syntyä, ei estää sitä.

Liitto huomauttaa, että hävittämis- ja heikentämiskielto tulee ymmärtää alueellisen suojelun sijaan nimenomaan toimintaa koskeväksi rajoitukseksi, ja että sen ajallinen sijoittuminen voi vaihdella markkinatilanteen mukaan.

Lieventämishierarkiavelvoite ja luontoteko

Metsästäjäliitto kannattaa vaihtoehtoa, jossa lieventämishierarkiaa ei sovelleta luontotekoihin. Veloitteen lisääminen nostaisi kustannuksia, lisäisi epävarmuutta ja hidastaisi markkinan syntymistä. Liitto korostaa kuitenkin tarvetta säilyttää järjestelmän uskottavuus ja torjua viherpesua.

Muuta huomautettavaa luonnonsuojelulakiin

Metsästäjäliitto haluaa tuoda esiin, että metsästysmuistojen maahantuontia koskeva luonnonsuojelulain 88 §:n lisätty 4 momentti on poistettava ja sääntely palautettava ennalleen hallitusohjelman kirjauksen mukaisesti. Nykyisen hallitusohjelman kirjaus ”Metsästysmuistojen maahantuonnissa noudatetaan kansainvälisiä sopimuksia” edellyttää, että metsästysmuistoissa noudatetaan kansainvälisiä sopimuksia. Tämän vuoksi Suomen tulee nojautua kansainväliseen CITES-järjestelmään, joka on maailman laajin, tieteelliseen arviointiin perustuva ja erittäin tiukasti valvottu uhanalaisten lajien tuonnin ja viennin lupajärjestelmä. Vuoden 2023 Suomessa tehty lisäys luonnonsuojelulakiin estää CITES-luvitettuja, kestäväen käytön piirissä olevia lajeja koskevaa metsästysmuistojen maahantuontia, vaikka CITES nimenomaan mahdollistaa sellaisten yksilöiden poistamisen, joiden metsästys tuottaa varoja lajin suojeluun, vähentää salametsästystä ja tukee paikallisyhteisöjen kannustimia suojella lajia.

Nykyinen sääntely heikentää siten kansainvälisesti toimivaksi todettua suojelumekanismia, eikä sillä ole luonnonsuojelullista perustetta. Siksi Metsästäjäliitto edellyttää, että pykälä tulee palauttaa aikaisempaan sanamuotoonsa eli vastaamaan CITES-järjestelmän mukaista tieteellistä lähestymistapaa ja hallitusohjelman linjausta.

Grenfors Ere
Suomen Metsästäjäliitto